

Prof. Petar SAGER

PRODAJA MAČA PETRA VELIKOG

U Sveučilišnoj biblioteci u Zagrebu nalazi se fascikl pod br. R. 4543 s naslovom: BUROVIĆ obitelj *Documenti dell' autenticità della spada di Pietro il Grande* (1719 — 1866). To su dokumenti koji iznose podatke o maču, kojeg je prodala Giuseppina Burović-Zmajević ud. Fiorini u Veneciji 1865. god. Dokumente je otkupila Sveučilišna biblioteka 1929. g. od knjižara i antikvara Schönfelda u Zadru. Omotnica u kojoj se spisi nalaze nosi također naslov: *Documenti dell' autenticità della spada di Pietro il Grandi di Russia acquistata della contessa BUROVICH-ZMAJEVICH per fiorini 500.*

Giuseppina ud. Fiorini bila je kćerka Ivana Stanislava conte Burović-Zmajević. Ova obitelj nastala je spajanjem dviju peraških plemičkih obitelji, čiji su neki članovi odigrali važnu ulogu tokom burnih događaja XVII i XVIII st. Burovići kao vojna i visoko-upravna lica u Boki, a Zmajevići kao literati, političari i crkveni dostojanstvenici u Boki, Albaniji i Dalmaciji.

Obitelj Burović-Zmajević¹⁾ nastala je vjenčanjem conte Stanislava Burović sa Marijom Zmajević (1726), najstarijom kćerkom admirala Matije Zmajevića. Pošto nije imao muškog potomstva, Matija je svojom oporukom, sastavljenom u Tavrovu 1730. (današnji Voronjež) i kodicilom 1732. g. odredio slijedeće: Marijin sin iz tog braka naslijedit će svu imovinu s obavezom da spoji prezimena obiju obitelji. Dvije su mu kćerke pošle u dominikanski samostan sv. Pavla u Kotoru, a treća Marija bila je zadnji odvjetak te grane peraških Zmajevića. Prema Hayerovom djelu: *Plemstvo Dalmacije* conte Stanislav Burović prelazi u Kotor, gdje mu je obitelj uvrštena u kotorsko plemstvo. Od ove grane potekla je Giuseppina ud. Fiorini, kao kćerka Ivana Stanislava, koji se preselio iz Kotora u Veneciju u prvoj polovini XIX stoljeća.

Iz obitelji Zmajević značajni su za nas u ovoj radnji Vicko (1670 — 1745), nadbiskup barski i zadarski, te brat mu Matija

¹⁾ Mat. kršt. I Perast str. 445. Genealoške podatke obitelji B. Z. poslao mi je D. Gracia Brajković, na čemu mu usrdno zahvaljujem.

(1680 — 1735), ruski admiral, koji je posjedovao mač i o kojem je riječ u ovoj radnji. On je taj mač svojom oporukom ostavio Perastu.

Matija Zmajević, pošto je bio upleten u zavjeru i ubistvu silovitog conta Vicka Bujovića (1709), morao je bježati iz Perasta. Preko Dubrovnika dolazi do Carigrada. Odatle preporukom ruskog poslanika P. A. Tolstoja, putopisca Dalmacije i Boke, a nešto i renomeom kap. Martinovića, dospijeva u Rusiju 1712. g. i tamо stupa u službu Petra Velikog kao pomorski časnik. Kao iskusni pomorac i organizator nove ruske flote unaprijeđen je 1714. g. u čin kapetana, 1719. g. dobiva čin kontraadmirala, a 1727. g. imenovan je admiralom ruske flote.

U velikom sjevernom ratu (1700 — 1721) u kojem je pored Rusije ratovala Poljska i Danska, a kasnije Pruska i Saska protiv Švedske, Matija je kao zapovjednik flote ruskih galija u pomorskoj bici kod Hanköa (na obali južne Finske) 1714. g. blokirao švedsku flotu. Time je neprijatelju prekinuo odstupnicu i doprinio pobjedi ruske flote. Zarobio je 6 švedskih galija i fregatu sa kontraadmiralom.²⁾

Pismo njegovog brata, zadarskog nadbiskupa Vicka Zmajevića, upućeno udovici admiralovoj u Perastu (1737), govori o maču Petra Velikog ovako: »*Inoltre v'e una spada... perch'e quella, che portava Pietro il Grande nelle battaglie, se ne staccò dal fianco e la pose a quello del Fratello, allorché egli ritornò vittorioso dalla battaglia. Gli portò la nuova della vittoria perfetta.*«. (Dok. br. 3 u prijevodu.)

Iz nadb. pisma saznajemo da je oporukom adm. Matija odredio da njegov prvi nasljednik bude brat mu Vicko, a drugi Agneza, žena Matijina. Moguće da je oporučitelj tako postupio jer je još uvijek bio pod udarom zakona o zapljeni imanja, koja je donešena odlukom Suda iz Splita 1710.

Na svršetku drugog dijela pisma, naveden je popis poslanih stvari udovici u Perastu, a što se tiče mača, stoji: *Il fratello destina pure la spada colle guardie d'argento perchè sia portata dal capitano di Perasto, che sarà pro tempore, onde sia un fideicomisso al fianco de capitani medesimi.* Dakle, prema oporuči, Matijina udovica primila je među ostalim stvarima i mač Petra Velikog, ali taj mač nijedan od peraških historičara nije napomenuo, pa je pitanje da li je za njega iko znao osim obitelji Burović-Zmajević, sve do prodaje u Veneciji 1865. g.

Na komemorativnoj tajnoj sjednici Peraške općine 5. VI 1737, sa dužnim poštovanjem sjetili su se Peraštani ličnosti pok. admirala Matije i odali zahvalnost radi njegovih darova Perastu. To je bilo

²⁾ Poslije pobjede nad Švedanima kod Poltave (1700), podigao se ugled Rusije na zapadu. Bitka kod Hangöa 1714. imala je još veći značaj, jer od sada Rusija nastupa kao pomorska sila.

na tajnoj sjednici, po svoj prilici stoga što je osuda iz Splita bila još punovažna, a pok. Matija nije bio amnestiran. Trebalo je da provede 30 godina u izagnanstvu, onda bi tek mogao tražiti pomilovanje, a nakon toga za 15 godina ne bi smio živjeti u Perastu.

P. Butorac u svom djelu *Zmajevići*, prema *Libro verde*, iznosi, da je na rečenom zboru Općina dobila na dar admiralom mač i odlučeno je da ga od sada nosi kapetan (načelnik) Perasta. To je onaj »*schiafone*«, mač koji se čuva u mjesnom muzeju Perasta sa grbom Zmajevića. Međutim, iz Matijine oporuke doznajemo da je odlučio da u slučaju smrti njegovog brata nadbiskupa, kao treći izvršitelj oporuke bude kapetan Perasta, te je njemu (pro tempore), odnosno Općini darovao mač svog pok. oca, koji se nalazio u njegovoj kući u Perastu. Dakle, nadbiskup je bio živ, a Općina je dobila onaj mač koji je bio uvjetno oporučen.

A. Milošević u svom djelu: *Prilog povijesti adm. M. Zmajevića* ništa ne donosi o tom maču. Među ostalim stvarima koje su iz oporuke unešene, čudi me da naš uvaženi historičar nije iznio taj dragocjeni predmet.

U admiralovom kodicilu od 1732. spominju se dva mača od kojih jedan ostavlja, po svojoj smrti, na izbor svom zemljaku kap. Iliju Bratiću. Ostavlja mu taj mač u znak odanosti i zahvalnosti kao izvršiocu njegove oporuke u Rusiji.

* * *

Dokumenti o prodaji mača pisani su na talijanskom, osim br. 1, 6. i 9. na francuskom jeziku. Neke od njih donosim sa skraćenim sadržajem, i to: br. 1, 2, 6, 7, 8, sve radi lakšeg uvida na našem jeziku.

Br. 1. Dokument se odnosi na dva slijedeća dokumenta (br. 2 i 3), u kojima se iznosi život i djelovanje nadb. Vicka Z., sve kao dokaz autentičnosti njegovog pisma upućenog supruzi Agnezi pok. Matije Zmajevića u Perast 1737. g.

Br. 2. Pod datumom 4. V 1863. presbiter kardinala Barnabu izdaje svjedočanstvo u ime Svetog Zbora za propagandu iz Rima, u kojem na temelju arhivskih podataka tvrdi da je Vicko Zmajević u tom zavodu učio, zatim bio peraški opat, nadb. Albanije i Zadra. Nadalje navedene su i ostale njegove djelatnosti tokom života.

Br. 3. Prijevod originalnog pisma nadb. Vicka Zmajevića upućenog iz Zadra u Perast 7. V 1737. g. svojoj šurnjakinja Agnezi, udovici pok. adm. Matije. Njega donosim u cjelini.

Vidi odlomak foto-kopije. Slika br. 1.

Br. 4. Dokument ekspertize mača Petra Velikog sastavljene od direktora Gradskog muzeja Correr u Veneciji. Bez datuma je. Tačnije ovaj dokument donosim preveden u cjelini.

Br. 5. Diploma Petra Velikog o postavljenju za kontraadmirala Matije Zmajevića. U prijevodu glasi:

Vidi foto-kopiju br. 2.

Po milosti božjoj, Mi Petar Prvi car i samodržac sveruski i ostalo i ostalo i ostalo.

Nek svakome bude poznato i znano da smo Mi galijskog kapetana i komodora Matiju Zmajevića za njegovu pohvaljenu nam vještinu i revnost u našoj službi u naše galijске kontraadmirale 1. siječnja 1719. najmilostivije nagradili i uveli.

Također mi njega svesrdno pohvaljujemo i uvodimo za našega kontraadmirala, te izvoljevamo zapovijediti svima našima spomenutog Matiju Zmajevića da ga moraju odgovarajućim načinom poštivati i priznavati. Zbog toga se i Mi nadamo da će on, poradi našeg prema njemu premilostivog čina, vjerno i marljivo postupati kako to dobrom i vjernom oficiru i službeniku dolikuje. Za svjedočanstvo toga Mi smo ovo vlastitom našom rukom potpisali i našim državnim pečatom zapovijedili da se potvrди.

Dano na brodu Ingermanlandu³⁾
Usidrenom u Rodgammju na .....
Srpnja 14. dana 1719. god.

Br. 6. Princeza Aleksandra de Hesse, pod datumom 30. X 1862. potvrđuje autentičnost mača na temelju priloženih dokumenata od strane Giuseppine ud. Fiorini i navodi historijat tog dragocjenog oružja. U pismu piše: »... que l'épè ... a été envoyé par moi à sa majesté l'Imperatrice de Russie, qui a exprimé l'intention de faire l'acquisition de cette arme précieuse«. Ali do prodaje ovog puta nije došlo, iako je kupac bila sama ruska carica. Što je sve omelo ovu prodaju nije nam poznato.

Br. 7. 27. IV 1865. u Veneciji, ud. Fiorini daje svojeručno napisanu izjavu da je uručila mač Antoniu Giacomuzzi iz Venecije. Priložila je dokumentaciju za autentičnost mača, te veli: »Una spada che da oltre cento anni conservavasi nella mia famiglia«. Dobila je za mač zadovoljavajuću svotu novca. Slijedi ovjera ugovora pred bilježnikom D. A. Pasini uz dva vjerodostojna svjedoka.

Br. 8. 7. IV 1866. novom vlasniku mača A. Giacomuzzi izdata je oružnička dozvola od strane austrijskih vlasti u Veneciji.

Br. 9. Opis samog balčaka mača od poznavalaca starina Gariauta i Smidta. Spis je bez datuma. Donosim ga u cjelini prevedena.

³⁾ Ratni brod Ingermanlandia dobio je ime po osvojenom švedskom teritoriju, od kojeg je 1707. postala Petrogradska gubernija. Na tom brodu Petar Veliki krstario je kao vrhovni zapovjednik ujedinjenih savezničkih flota duž neprijateljske švedske obale (1716).

Dokument br. 3.

Prijevod pisma nadb. Vicka Zmajevića upućenog njegovoj šurjakinji, udovici admirala Matije Zmajevića u Perast.

Zadar, svibnja 1737.

Predraga gospođo šurjakinjo,

Šaljem legatom određene stvari pok. velikog brata, da bi ih vi razdijelili kome su određene prema zapisu kojeg ovdje prilažem, prema tome da ih svatko primi iz vaših ruku kako je odredio vaš slavni suprug, bilo iz pobožnosti ili iz ljubavi. Bog je njega oduzeo u najslavnijem usponu njegovog zvanja. Ali za našu utjehu dosta nam je slava kojom je proslavio kuću, domovinu i cijelo narod. Razmatrajući sve to može nam nadoknaditi našu tugu i zahvalit je Bogu, da kako ga je stvorio za svjetske tegobe, tako ga je i digao s ovog svijeta da bi ovjekovječio svoje ime. Potomstvu je ostavio slavu svoga imena, a to je najdragocjenija zaklada njegova nasljedstva.

Sav novac, koji pripada nasljednicima, uložio sam u Veneciji u bratstvu sv. Roka, svotu od po 6 i 4 dukata, ukupno jedanaest tisuća i petsto. Ja sam prvi nasljednik, a vi ste drugi, poslije moje smrti, ali ja sam vas uvijek pazio i pomagao, kako to dostoješ iz ljubavi prema vama. Također ovo vrijedi i za kćerke koje su duvne, a poslije njihove smrti, ostavio je samostan sv. Pavla hiljadu dukata. Taj sam novac uložio također u Veneciji, u korist nećakinja da bi ubirale plod godišnjeg prihoda. Moj dostojni brat služio je časno i slavno, daleko od svakog koristoljublja i osobne gramzljivosti, te mi izgleda veliko čudo da je ostao po svojoj smrti u tako bezobzirnoj i grabežljivoj zemlji. Namjeravam ustanoviti jednu stalnu kapeliju za pokoj njegove duše, iako on to nije odredio.

Bit će uvijek zacijelo Vaš usrdni i srdačni šurjak

V. A. Zmajević

Stvari predate gosp. potpukovniku dall' Ostia.

1. Jedno veliko kandilo, zapečaćeno u njegovom sanduku,
2. Jedno manje, isto tako osigurano
3. Sanduk sa drugom srebrnarijom
4. Sanduk sa pastoralom za kotorskog biskupa
5. Tri stijega (standardi) i tri zastave
6. Jedna zapečaćena kutija

Četiri pozlaćena ukrasa za koplja zastava (pomoli), koja do sada nisu dovršena, bit će poslana prvom prilikom. Veliko kandilo je namijenjeno crkvi sv. Nikole. Neće se postaviti u kapeli, nego u lađi crkve i to u položaju koji najviše odgovara proporcijama. Ja sam ga zamislio u udubini, ondje gdje završava najduža slika, a tu je sredina tavana prema većoj kapeli. Tri stijega neka se

postave u istoj crkvi na najizloženijem mjestu, u jednakim razmacima kako se to drugdje običava. Manje kandilo namijenjeno je kapeli Rozarija kao i četiri svijećnjaka, a križ srednje veličine sa podnožjem, vezan je obavezom da se ne posuđuje bilo kome. U sanduku je i umivaonik sa bakrenom posudom za mons. Štukanovića (op. prev. koji je vodio brigu o admiralovoj obitelji u Perastu). Zatim dva podloška za čaše opatu Perasta (pro tempore), odnosno crkvi, da se s njima u njoj služi.

Osim toga ima jedan mač sa pozlaćenom drškom, a taj je najdragocjeniji i najdraži predmet kojeg je brat imao, jer je to mač koga je Petar Veliki nosio u bitkama. Taj je mač odložio sa svog boka i postavio ga uz bok brata, kad se ovaj pobjednički vratio iz bitke, obavijestio ga o potpunoj pobjedi i pokazao mu zarobljenog švedskog viceadmirala sa zapovjedničkim brodom, galijama i fregatama.

U kutiji se nalaze dva viteška odlikovanja (croci da cavalliere — op. prev., križ admiralovog viteštva Alekseja Nevskog) i dva nakita sa dijamantima. Jedno je odlikovanje određeno za Gospu od Šrpjela, a za drugo nije ništa naznačeno, te ga šaljem šurjakinji da bi ga po svojoj smrti ostavila Gospa od Rozarija. Dva nakita su određena za sestru (op. prev., Agnezu ženu I. Krušala) i za kćerku Mariju. Njih će gosp. šurjakinja morati predati u njihove vlastite ruke. Brat određuje da će se mačem sa srebrnim branikom pasati kapetan Perasta (pro tempore — op. prev. dok im bude trajao mandat). Inače bit će fideikomesom uz bok tih kapetana.

Prije nego iznesem dvije ekspertize, htio bih čitaoca upoznati sa historijatom postanka i uvjetima koji su utjecali na izradu ovakve vrsti mača. Prema opisu mača od strane stručnjaka i to u dva navrata, vidimo da je to oružje bilo prvoklasni majstorski rad izrađen početkom XVIII st. Na njemu je primijenjena tehniku, prema ukusu baroka koja je, nastala promjenom u izradi mača u XVII st. Iz tog stoljeća ostale su dvije pobočne pločice u obliku školjke pri dnu drška. One su zamijenile unakrsne prečke koje su nekad ujedno bile i branik. Do njih je mač ulazio u korice. Ove barokne pobočne pločice povećavale su se i poprimile konkavni oblik prema vršku mača. Klasični tip takvog mača nazvan je »sa branikom«. Za razliku od prijašnjeg mača sjecivo ove vrste postaje elegantnije, tanje, ali ujedno veoma jako. Branik ruke se povećavao, a to je ujedno i mnogo utjecalo na razvoj ukrašavanja na zapadu, najčešće čipkastim tipom arabeski i cvjetovima. Sve to je izrađivano tehnikom rezbarenja i bušenjem metala. Uglavnom, takva vrsta oružja bio je plemićki mač.

Specijalni tip ovakvog mača bio je »Schiavone«, koji se najprije upotrebljavao u duždevoj gardi u Veneciji. Kasnije je općenito

upotrebljavan prvenstveno kao oružje konjice. Po mišljenju stručnjaka škotskog je porijekla iz XIV st., gdje je poznat pod imenom Claymore.

Dokument br. 4. je ekspertiza mača Petra Velikog, sastavljena po direkt. Gradskog muzeja Correr u Veneciji (Vincenzo Lazari), bez oznake datuma. U prijevodu glasi:

Opis mača, vlasništvo gdje. contesse Giuseppine Burović-Zmajević Fiorini.

Rukobran (L'elsa) je liven od žute mjedi (ottone), izrađen dlijetom i pozlaćen, osim drška (l'inpugnatura) koji je presvučen žicom sa vodoravnim kolutima, zatim istom žicom isprepleten valovitim vijugama. Jabuka (pomo) (op. pr. glavica na vrhu drška) u obliku kugle, završava na rubu zakovicom i ukrašena je sa dva okrunjena dvoglava orla, koji u desnoj pandži drže skiptar, a u lijevoj globus sa križem. Prečka ili krsnica (la coccia) dijeli se na dva kraka, i od jednog ruba čije se produženje uvija, oblikuje ukrašeni rukobran (guardmano). Taj je ukrašen sa malo ukrasa izrađenih dlijetom, također i rezbarijama na vrhu pri glavici, gdje je pričvršćen vijkom od žute mjedi.

Od krsnice, ukrašene sličnim dvoglavim orlovima, u čijoj nутarnjoj strani prema dršku a u vanjskoj prema sječivu, razdvajaju se dva kratka vodoravno postavljena spljoštena rukobrana.

Dvosjeklo sječivo mača dugo je 0,80 m, široko pri dršku 0,022 m. S jedne strane urešeno je žlijebom koji je dug 0,19 m, unutar kojega s jedne strane nalaze se na zlatnoj podlozi izrezbarenih nekoliko zvjezdica, šest kopčica (borchia) i pet cvjetića, sve na srebrnoj podlozi. S druge strane žlijeba nalaze se pet kopčica i šest cvjetića iste izrade.

Sa strana žlijeba na sječivu u dužini od 0,075 m i to od branika na niže, u gusto poredanim valovitim redovima, nalaze se lističi akanta, koji su izrađeni u pozlaćenom bakrorezu. Od završetka žlijeba na ostalom dijelu nepozlaćenog sječiva vidi se na obim stranama malo ukrasa, a među njima ribica, koju nisam mogao raspozнатi da li je delfin ili sabljara, sve zbog finoće izrade brazda i stanja sačuvanosti. Rukobran je odlično sačuvan u svim sastavnim djelovima. Sječivo je prilično sačuvano, iako ima tragova da je dugo upotrebljavano. U cijelosti, obzirom na umjetničku izradu moram se složiti da je ovaj mač ruskog porijekla izrađen prvih godina XVIII st.

Korice su od tamne kože i dobro pristaju. Sada su bez mjenih ukrasa, od kojih je ostalo nešto pri ustima. Bakreni šiljak na vršku korica loše je izrade, nije pozlaćen, na dnu je bez zakovice.

Zbog loše izrade smatram da korice ne bi mogle pripadati izvornom maču. Mora biti da su za taj mač korice napravljene kasnije, vjero-vatno u Dalmaciji, u drugoj polovini prošlog stoljeća.

Vitez kr. sicilijanskog ordena Franje I
(op. pr. slijedi nabranje svih članstava akademija)
Direktor Gradskog muzeja Correr u Veneciji.

Vincenzo Lazari

Dokument br. 9. Ekspertiza branika na maču Petra Vel. pre-gledan od poznavalaca starina g. g. Gariaut i Schmidt.

Pozlaćeni branik iz mjesi apsolutno je djelo epohe iz 1714. g. Oblik orlovih krila, koji se tu nalaze, isti su kao na dukatima iz 1701. i 1713. g. Isto su takovi i na zlatnom vojničkom odličju iz 1702. g. Oblik velike i oblik malih kruna povrh glava orlova također je isti kao na dukatima i na odličju vojnog kao i na novcu od pola rublja iz 1702. g. Oblik ove krune značajan je, jer je ona istom 1721. g. promijenjena kada je Petar Vel. uzeo naslov cara. Od tada, kad je carska kruna dobila taj oblik, zadržala ga je do današnje epohe.

Žalimo da je taj mač, vanredno djelo umjetničkog obrta, nestao sa naših strana. Žalimo stoga, što je ta dragocjena umjetnina pripadala dvjema ličnostima sa najudaljenijih strana slavenskog sjevera i juga. Sigurno je da je taj mač dospio do sada u nepoznate ruke kao mnogo toga što je nestalo tokom XIX i XX st. sa naših strana. Mnogo čemu diktirao je, kao i u ovom slučaju ekonomski moment. Nehat, osiromašenje, glad i plamen za vrijeme tuđinskih okupacija, sve su to uzroci što je mnogo vrijednih umjetnina iščezlo, a bilo je mukom i znojem naših pomoraca stećeno i tokom vjekova čuvano.

LITERATURA

- Siebmacher — Hayer: Wappenbuch von Dalmatien.
A. Milošević: Prilog povijesti adm. M. Zmajevića, JAZU, Starine 1948/41.
P. Butorac: Zmajević (Ogledi), Zagreb 1928.
P. Butorac: Pisma ruskog adm. Zmajevića JAZU, Starine 1948.
Enckl. Treccani pod S.
Istorija Rusije. Narodna kultura, Beograd, 1938.

Résumé

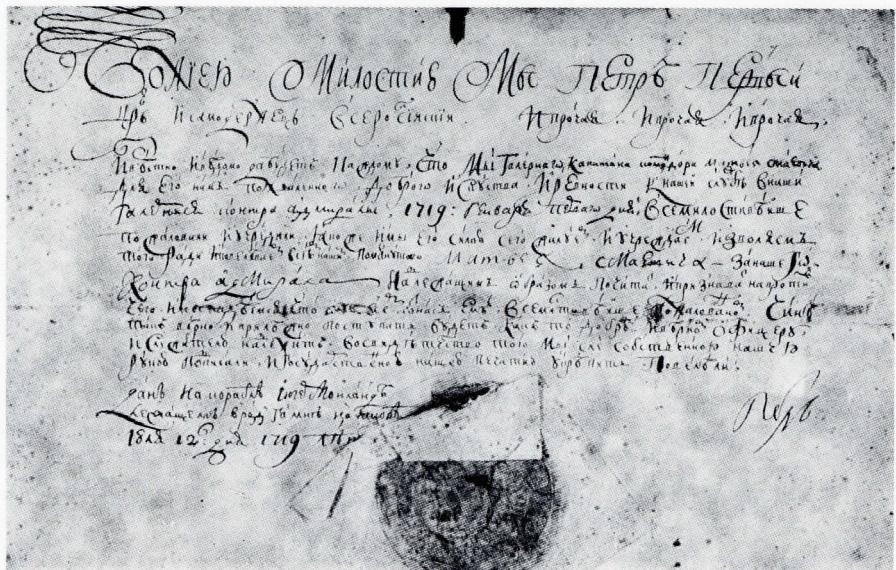
LA VENTE DE L'ÉPÉE DE PIERRE LE GRAND

Prof. Petar SAGER

Matija Zmajević, originaire de la ville de Pérast, impliqué dans le complot et l'assassinat du comte Bujović (1709), s'enfuit par Dubrovnik et Constantinople, pour s'arrêter en Russie. Il entre au service de la marine de Pierre le Grand et parvient jusqu'au rang d'amiral. A la Guerre du Nord (1700 — 1721), comme commandant de la flotte russe, il remporte la victoire sur la marine suédoise près de Hankov (Gangut) en 1714. A cette occasion, Pierre le Grand lui donne son épée que l'amiral Zmajević lègue, par testament, à la ville de Pérast. Sa volonté n'est pas exécutée et cette arme précieuse reste en possession de ses descendants — lignée féminime —, c'est-à-dire de la famille Burović-Zmajević. Au commencement du XIXème siècle, cette famille partit pour Venise et c'est là que la comtesse Giuseppina Burović-Zmajević vendit l'épée de Pierre le Grand, en 1865. Les documents (neuf) se trouvent dans la bibliothèque de l'Université de Zagreb enregistrés sous le No. R-4543. Parmi ces documents se trouve aussi la lettre du frère de l'amiral, Vicko Zmajević, archevêque de Zadar, l'exécuteur du testament.

Là sont jointes aussi deux expertises de l'épée de Pierre le Grand. La première est faite par Correr, directeur du Musée de Venise et l'autre expertise de la même poignée par deux autres experts. On y trouve aussi le diplôme original de la nomination de Matija Zmajević comme contre-amiral par Pierre le Grand.

Sl. 1.

entro la cappa n'è puro un Bacile col suo Ramino. f.
Mon^o: Stucenovich, e' me sovvioghe & l'Abb^o li Precept,
che sarà per tempo, de renarsi d'essere in chiesa.
In oltre u' i una spada coll'impugnatura dorata,
e questa è la cosa più preziosa e la più cara, ch' ha
usato il Trett^o, perchè è quella che portava Pietro il Gran
Ue nelle Battaglie, e la stessa nel franco, e la pone
a quello nel Trett^o, alzand' egli ritorno Vittorioso dalla
Battaglia, gli portò la muona della Vittoria perfetta,
e li presentò Schiavi al Vice Ammiraglio austriaco colla
gran nave, Gallina, e frigida conquistata
Nella scorsa sono due cose da fare, e due giojelli da
diamanti. Una cosa è destinata & la Madonna di
Scampello, e l'altra è indovinata, e io la mando alla
cognata, perchè la lasci toppa la sua morte alla
Madonna Santa li Rosario. Li due Giojelli sono
perfezionati da dorare, e per la Difesa Maria, e
nuova conseguente nelle proprie mani le offrasta
Il Trett^o desidera pure le spade colle guardie d'argento
perchè sia portata nel cap^o li Precept, che sarà per
tempo, onde sic un dicesse al Precept de leggendo
modico.